

Starfsstöð	Heimilisfang	Viðstaddir			
FE-1159 Arctic Sea Farm hf. Arnarfjörður	Aðalstræti 20 400 Ísafjörður	Ísak Óli Óskarsson svæðisstjóri			
Tilefni	Eftirlit framkvæmt	Dagsetning skýrslu	Tímar við úttekt	Viðbótartímar	Yfirvinna
Reglubundin skoðun	25.6.2025	3.7.2025	5	0	0

Skoðuð voru og tekin afstaða til 12 skoðunatriða af 22. Gerðar eru kröfur um úrbætur í 3 skoðunatriðum, þar af 1 Alvarleg frávik og 2 Frávik. Nema annað sé tekið fram þá er veittur frestur til næstu reglubundinnar skoðunar samkvæmt áhættumati. Úrbótum skal lokið eins fljótt og auðið er.

Frestur til úrbóta

Næsta reglubundna skoðun

Alvarlegt frávik	Frávik
5.1.5 Innra eftirlit (rekstrarleyfi>20.tonn)	5.1.2 Þjálfun starfsfólks (rekstrarleyfi>20.tonn)
	5.1.4 Viðbragðsáætlanir (rekstrarleyfi>20.tonn)

Niðurstaða eftirlits

Eftirlitsmenn Matvælastofnunar, Magnús Ingi Jónsson og Nancy Rut Helgadóttir fóru í reglubundið eftirlit hjá Arctic Sea Farm þann 25. júní 2025. Sigt var með áhöfn út á eldissvæðið Hvestudal í Arnarfirði og fylgdust eftirlitsmenn þar með daglegum störfum eldismanna á eldissvæðinu þann daginn. Meðal daglegra starfa eldismanna var að tæma dauðfisk úr eldiskvíum, handháfa sveimara og handfóðrun.

Eitt nýtt frávik var skráð í þessu eftirliti varðandi tungumál viðbragðsáætlana. Matvælastofnun kallar eftir tímasettri úrbótaáætlun vegna þessa fráviks.

Athugið að þessi skýrsla tekur til þeirra atriða sem tekið var eftir þann dag sem eftirlitið fór fram sem og fyrirbyggjandi gagna úr öðru opinberu eftirliti. Í samræmi við 13. gr. stjórnisýslulaga nr. 37/1993 **er þér veittur 14 daga frestur** frá dagsetningu þessarar **skýrslu til að koma á framfæri andmælum við innihald hennar. Andmæli berist skriflega** sem bréf til Matvælastofnunar Austurvegi 64, 800 Selfossi eða með tölvupósti á **mast@mast.is**.

Um gjaldtöku fyrir eftirlit og aðra gjaldskylda starfsemi Matvælastofnunar s.s. útgáfu leyfa, vottorða, skráningar o.fl. fer skv. gjaldskrá nr. 590/2024. Krafa birtist í netbanka og reikningur er birtur á Ísland.is.

Starfsstöð

Arctic Sea Farm hf. Arnarfjörður
Aðalstræti 20
400 Ísafjörður
Staða: Í gildi
Kennitala: 7008070450

Starfsemi

Frumframleiðsla - Þáttur VI - AE - Áframeldi - 1

Tengiliðir

Guðmundur Ólafsson	8480473	gola@afish.is	Gæðastjóri
Arctic Sea Farm ehf.		inspections@afish.is	Inspections

5 - Gæðastjórnun og innra eftirlit

5.1 - Skipulag, verklag, viðbragðsáætlanir og innra eftirlit

47. - 50.gr. og viðauki III. í reglugerð nr. 540/2020

5.1.5 Innra eftirlit (rekstrarleyfi>20.tonn)

Sett inn: 25.06.2024

Alvarlegt frávik

Frávik í fyrri eftirlitsskýrslu.

25.06.2025

Ekki var tekið tillit til þessa fráviks í eftirlitinu.

22.-24.04.2024

Í eftirlitsskýrslu sem Matvælastofnun gerði í kjölfar eftirlits sem fram fór 22.-24. apríl 2024 var sett alvarlegt frávik þar sem stofnunin taldi ekki vera til staðar virkt innra eftirlit. Í kjölfar þess að rekstrarleyfishafi fékk senda skýrsluna sendi hann Matvælastofnun tímasetta úrbótaáætlun. Þar kom fram, hvað varðar þetta frávik, að rekstrarleyfishafi myndi útbúa verklag sem tæki fyrir innra eftirlit og þær kröfur sem uppfylla þyrfti skv. 48. gr. reglugerðar um fiskeldi nr. 540/2020. Vegna eftirfylgni eftirlits kallaði Matvælastofnun eftir framangreindri verklagi og yfirfór það. Stofnunin telur verklag rekstrarleyfishafa um innra eftirlit ekki fullnægjandi þar sem það uppfyllir ekki þær kröfur sem fram koma í reglugerð um fiskeldi nr. 540/2020, sbr. 48. gr. og umfjöllun um innra eftirlit í viðauka III í sömu reglugerð. Í ljósi framangreinds stendur alvarlegt frávik því áfram.

5.1.2 Þjálfun starfsfólks (rekstrarleyfi>20.tonn)

Sett inn: 25.06.2024

Frávik

Frávik í fyrri eftirlitsskýrslu.

25.06.2025

Ekki var tekið tillit til þessa fráviks í eftirlitinu.

22.-24.04.2024.

Frávik sem skráð var í eftirliti þann 22.-24. apríl 2024 hefur verið lagfært að öðru leiti en er varðar þjálfun starfsfólks í að tryggja velferð eldisdýra.

Í verklagi um þjálfun starfsmanna kemur ekki fram að starfsfólk fái þjálfun í að tryggja velferð eldisdýra eins og reglugerð um fiskeldi nr. 540/2020 kveður á um að starfsfólk skuli fá. Þá kemur heldur ekki fram í þjálfunarskrá starfsfólksins að það fái slíka þjálfun.

Í ljósi framangreinds er skráð frávik vegna þessa þátta.

5.1.4 Viðbragðsáætlanir (rekstrarleyfi>20.tonn)

Sett inn: 25.06.2025

Frávik

Eftirlitsmenn Matvælastofnunar óskuðu eftir því að fá að sjá viðbragðsáætlanir um massadauða, afræningja og fávíðri um borð í þjónustubátnum þegar eftirlit fór fram. Viðbragðsáætlanirnar voru einungis til staðar á íslensku en fyrir liggur að hluti áhafnar þjónustubátsins talaði ekki né skildi íslensku. Mikilvægt er að hafa til staðar allar viðbragðsáætlanir á þeim tungumálum sem starfsmenn hverju sinni skilja.

Eftirfarandi skoðunatriði voru skoðuð og reyndust í lagi

2.1.1 Rekstrarleyfi	2.1.3 Stöðvarskírteini sjókvíaeldisstöðva	4.1.1 Bátar og flutningstæki
4.1.2 Dauðfiskur	4.1.3 Eldisbúnaður	4.1.5 Eldissvæði
4.1.7 Merkingar sjókvíaeldisstöðva	4.3.1 Viðbragðsáætlun vegna stroks	4.3.2 Búnaður til að endurheimta fisk

Magnús Ingi Jónsson
mast@mast.is
Sérfræðingur

Lagagrunnur eftirlits

Eftirlit með fiskeldi er samkvæmt lögum nr. 71/2008 um fiskeldi. Löggjöfin fjallar um eftirlit og leyfisveitingar rekstrarleyfa til fiskeldis. Nánari ákvæði hafa verið sett fram í reglugerð nr. 540/2020 um fiskeldi.

Markmið laga um fiskeldi er að skapa skilyrði til uppbyggingar fiskeldis og efla þannig atvinnulíf og byggð í landinu, stuðla að ábyrgu fiskeldi og tryggja verndun villtra nytjastofna. Skal í því skyni leitast við að tryggja gæði framleiðslunnar, koma í veg fyrir hugsanleg spjöll á villtum nytjastofnum og lífríki þeirra og tryggja hagsmuni þeirra sem nýta slíka stofna. Til að ná því markmiði skal tryggt að eldisbúnaður og framkvæmd í sjókvíaeldi standist ströngustu staðla sem gerðir eru fyrir fiskeldismannvirki í sjó.

Athugasemdir geta fengið þrenns konar vægi skv. eftirfarandi:

LS = Lagfært á staðnum:

Þegar gerð er athugasemd við starfsemi sem víkur frá ákvæðum laga eða reglugerða, sem hægt er að lagfæra á meðan skoðun fer fram eða tilvikið það lítilfjórlegt að það verður augljóslega lagfært strax að lokinni skoðun.

F = Frávik:

Þegar gerð er athugasemd við starfsemi sem víkur frá ákvæðum laga eða reglugerða. Skoðunarmaður metur umfang og alvarleika athugasemdar og metur frest til úrbóta út frá gefnum forsendum.

A = Alvarlegt frávik:

Þegar gerð er athugasemd við starfsemi sem víkur alvarlega frá ákvæðum laga, reglugerða, rekstrarleyfis eða þegar augljós hættu á slysasleppingu er fyrir hendi. Úrbótum skal ljúka að hámarki innan 7 virkra daga, en ef athugasemdin gefur tilefni til, er gripið til þvingunarúrræða strax. Athugasemdin krefst að jafnaði skjótrar eftirfylgni.

Eftirfylgni-, þvingunaraðgerðir:

Ef athugasemd sem fékk LS eða sambærileg er aftur til staðar í næstu skoðun, fær athugasemdin dæminguna F. Verklag eftirlitsmanna MAST er sem hér segir, þegar úrbætur eru ekki gerðar innan tilskilinna fresta.

Athugasemd með F dæmingu.

- Heimsókn 1 – reglubundin: Úrbótum skal ljúka fyrir tilskilinn frest sem fram kemur í skoðunarskýrslu. Frestur til úrbóta er að hámarki 3 mánuðir, nema að um verulega umfangsmiklar framkvæmdir sé að ræða.
- Heimsókn 2 – eftirfylgni: Veita má viðbótarfrest til úrbóta til skamms tíma, þó að hámarki 1 mánuð. Skoðunaratriði fær enn dóminn F en jafnframt er dæmt A í skoðunaratriði 6.1. Skoðunarmaður bendir stjórnanda/ábyrgðarmanni á að þvingunarúrræðum verði beitt verði úrbótum ekki sinnt (VII. Kafli - lög nr. 71/2008)
- Heimsókn 3 – eftirfylgni: Skoðunaratriði fær dóminn F en dæmt er A í 6.1. Veittur er frestur lengst til 7 daga, andmælaréttur er veittur á vettvangi. Eftir það fær stjórnarsýslusvið MAST skoðunarskýrsluna og þvingunar-efitirfylgni (VRF-022) tekur við.

Athugasemd með A-dæmingu.

- Heimsókn 1 – reglubundin: Veittur frestur til úrbóta er lengstur 7 dagar, eða ef við á, fær stjórnarsýslusvið MAST skoðunarskýrsluna og verkferill við beitingu þvingunarúrræða tekur við (VRF-022). Skoðunarmaður bendir stjórnanda/ábyrgðarmanni á að þvingunarúrræðum verði beitt verði úrbótum ekki sinnt (VII. Kafli – lög nr. 71/2008). Andmælaréttur er veittur á vettvangi.
- Heimsókn 2 – eftirfylgni: Skoðunaratriði fær dóminn A og jafnframt er dæmt A í skoðunaratriði 6.1. Stjórnarsýslusvið MAST fær skoðunarskýrsluna og verkferill við beitingu þvingunarúrræða tekur við (VRF-022). Stjórnarsýslusvið MAST fylgir eftir skoðunarskýrslu vegna endurkomu og sem inniheldur dóminn A í 6.1. Stjórnarsýslusviðið stýrir framkvæmd þvingunar. Stjórnanda er kynnt ákvörðun um þvingunaraðgerðir. Mál sem komast á þetta stig fá síðan lögformlega meðhöndlun hjá MAST. [VRF-022]

Þvingunaraðgerðir geta t.d. verið:

- Dagsektir
- Úrbætur á kostnað rekstrarleyfishafa
- Afturköllun rekstrarleyfis